

סיכום ספירת הציפורים הגדולה לשנת 2025

Posted on 19 באפריל 2025 by שוש להב

קרוב ל- 52 אלף ציפורים ו-144 מינים, תועדו בספירה השנתית שנערכה זו השנה ה-20. חמשת המינים הנפוצים ביותר: עורב אפור, מיינה מצויה, יונת הבית, צוצלת ודררה - מינים המסתגלים היטב לסביבת אדם

Categories: [מה חדש?](#), [ראשי](#)

Tag: [ספירת הציפורים](#)

משפחות רבות השתתפו בספירת הציפורים השנתית - מיזם מדע אזרחי למעקב ארוך טווח אחר שינויים באוכלוסיות ציפורים ביישובים בישראל, שהתקיימה זו השנה ה-20 בין התאריכים 15 בינואר 2025. המיזם מתקיים מאז 2006 והספירה מנוהלת על ידי המרכז הישראלי למדע אזרחי במוזיאון הטבע ע"ש שטיינהרדט, אוניברסיטת תל אביב, החברה להגנת הטבע והמרכז לטיפוח ציפורי הבר בחצר.

מטרת הספירה היא לקבל תמונת מצב עדכנית על מינים שונים של ציפורי בר בערים ובאזורים מיושבים (כמו אזורי תעשייה, כפרים שיקומיים, בסיסי צה"ל וכדומה), לזהות שינויים בתפוצת המינים, לאסוף נתונים שיהוו בסיס מדעי למחקרים עתידיים בתחום ולקדם מיזמים המיטיבים עם הציפורים. הספירה גם מהווה דרך לחבר את הציבור לטבע, ומציעה, בתקופה זו במיוחד, פעילות של הנאה משותפת, השראה ושלווה.

במסגרת הספירה השנה, התקבלו 1,400 דיווחים ² עלייה של 11% לעומת שנת 2024. יש לשער שהגידול נוסע מההפוגה בלחימה, ממזג אוויר נעים בימי הספירה, ומו: האתר החדש של ספירת הציפורים שעלה לאתר של המרכז הישראלי למדע אזרחי, ומרכז בתוכו את כל המידע והמשאבים הנחוצים לסופרים. בנוסף, תרמו לכך גם שיתופי פעולה שהתגברו השנה עם גופים כמו מובילי שפת הציפורים, רכזי חינוך סביבתי ברשויות המקומיות, מרכז המועצות האזוריות והתנועה הקיבוצית, משרד החינוך ועוד.

השנה התקבלו דיווחים מ- 204 ישובים (גידול משמעותי בהשוואה ל 182 - ישובים שמהם דיווחו בשנת 2023 ו 179 - ישובים בשנת 2024). בולט במיוחד הגידול במספר התצפיות מיישובי הדרום (52%) והצפון (56%) בהשוואה לשנה שעברה. תל אביב הייתה שיאנית הדיווחים עם 175 תצפיות. 134 מוסדות חינוך השתתפו השנה, כולל 58 גני ילדים, 68 בתי ספר יסודיים ו-8 תיכונים, ששלחו בסך הכול 250 דיווחים. השנה דווחו 144 מיני ציפורים שונים, בסך הכול 51,863 פרטים ² עלייה של 36% לעומת 2024.

עורבני, מסתגל לסביבת האדם. צילום משה כהן
חמשת המינים הנפוצים ביותר נותרו דומים לשנים קודמות: עורב אפור, מיינה מצויה, יונת הבית, צוצלת ודררה - כולם מינים המסתגלים היטב לסביבת אדם.

מגמות רב-שנתיות מצביעות על עלייה בשכיחות המיינה והדררה - שני מינים פולשים - לצד יציבות יחסית של העורב האפור והיונה, וירידה בשכיחות דרור הבית והבולבול הממושקף. יש לציין כי מגמות אלו נמדדות בטווח של שבע שנים בלבד, ולכן נדרשת המשך מדידה ארוכת טווח כדי לבסס מסקנות ברורות תוקף. הבדלים אזוריים ממשיכים להתקיים: בדרום, דרור הבית הוא השכיח ביותר, ואילו בצפון כלל לא דווח בין עשרת המינים המובילים. תוכי נזירי נצפה בעיקר באזור המרכז, ככל הנראה בשל טעויות זיהוי עם הדררה.

השנה הושק במסגרת הפרויקט "אגדה חיה" של שחר אבן צור ומוזיאון הטבע - שיר חדש על הדוכיפת, הציפור הלאומית של ישראל. בנוסף, הושק מיזם "נוצה" - ניטור ציפורי העיר - שמטרתו להשלים את נתוני ספירת הציפורים הקיימת, באמצעות מעקב אחר דפוסי השימוש של ציפורים ביישובי אדם לאורך כל השנה. צפרים חובבים מוזמנים להצטרף.

השנה הופעל לראשונה מערך "שגרירי ספירת הציפורים" - מתנדבים ותיקים שהעבירו הדרכות וסדנאות ברחבי הארץ.

מעל 250 איש השתתפו בפעילויות אלה, שהתקיימו בהתנדבות בקיבוצים, פארקים עירוניים, גינות קהילתיות ועוד. במהלך 2024 נערך מחקר מעמיק שסיווג את התפתחות המיזם לשלושה שלבים מרכזיים, תוך ניתוח שינויים במבנה ההובלה, פרוטוקולי איסוף, אופן הדיווח וניתוח הנתונים. ממצאי המחקר מהווים בסיס לחיזוק המשך הספירה ולשיפור פעילותה בעתיד.

מוזמנים לקריאת הדו"ח המלא

מוזמנים גם לבקר בקבוצת הפייסבוק שלנו 'טיול משפחתי בארץ ובעולם'

חפשו אותנו גם בטלגרם